

som netop regulerer Forholdet for voksne. Men i Fjor gik man i Tilslutning til Lovgivningen om Bagerivirksomhed, hvor man indførte et Fridøgn, netop fordi det var nødvendigt under dette Arbejde, som foregik om Natten, at sikre et ugentligt Fridøgn, et Skridt videre, idet man, som det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) pegede paa, i Fabriklovens § 24 indsatte en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren efter Arbejdsraadets Indstilling kan sætte en Grænse for det Antal Timer i hvert Døgn, i hvilke Arbejdere over 18 Aar maa udføre Arbejde i visse Virksomheder, der helt eller delvis skønnes at medføre særlig Fare for de beskæftigede Arbejders Sundhed.

Under Hensyn hertil har Arbejdsraadet, hvis Formand, som ærede Medlemmer vil vide, er et Medlem af dette Ting, det ærede Medlem fra Sakskøbing (Rørdam), allerede i Sommer beskæftigede sig med dette Forhold. Arbejdsraadet har, naar der er Tale om, hvilke Erhverv der maa skønnes at rumme særlige Farer for de beskæftigede Arbejders Sundhed, særlig henvendt sin Opmærksomhed paa følgende Industrivirksomheder: Sukkerraffinaderier, Svovlsyre-fabrikker, Glasværker, Papirfabrikker og Fabrikation af Eddikesyre. Arbejdsraadet har i Juli 1913 aflagt forskellige Besøg i Virksomheder af den Art i og udenfor København. Derefter har det været Arbejdsraadets Opgave at tilvejebringe Oplysninger om Sundhedsforholdene i disse Erhverv. Som af det ærede Medlem (Martin Olsen) anført, foreligger der en tidligere Sygelighedsstatistik — hvortil Rigsdagen havde bevilget Midler —, tilvejebragt gennem Oplysninger fra anerkendte Sygekasser, og nu er Arbejdsraadet i Henhold til den Anvisning, Fabriklovens § 24 giver, traadt i Forbindelse med De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening for at anmode dem om at være behjælpelig med at opklare og oplyse dette Spørgsmaal. Man har søgt Oplysning om forskellige Ting: om Antallet af Arbejdere over 18 Aar i hver af disse Virksomheder, om Arbejdernes Alder og den Tid, i hvilken de nuværende Arbejdere har været beskæftigede i Virksomheden, hvilket i høj Grad belyser Arbejdets Karakter i sundhedsmæssig Henseende, endvidere om Arbejdets Varighed, derunder Spise- og Hviletid, Antallet af Sygedage for de beskæftigede Arbejdere og, hvis det er muligt, tillige med Angivelse af de paagældende Sygdomme. Der er allerede fra De samvirkende Fagforbund modtaget Oplysninger i skematisk

Form om et stort Antal Arbejdere, og man ventter ligeledes at faa Oplysninger fra Arbejdsgiver- og Mesterforeningen, og saaledes vil der være tilvejebragt et paalideligt statistisk Grundlag til videre Udførelse af denne Sag. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at han venttede at faa Lovforslaget henvist til et Udvalg og haabede, at netop den Side af Spørgsmaalet kunde komme til Drøftelse der. Saa snart tilstrækkelige Oplysninger af denne Art foreligger, vil det være rimeligt, at de kommer dette Udvalg i Hænde, saaledes at Drøftelsen af Benyttelsen af Fabriklovens § 24 kan ske i nøje Samarbejde mellem dem, der har tilvejebragt § 24, nemlig Lovgivningsmagten og Administrationen.

Dette Lovforslag møder jo under det gamle socialdemokratiske Kløverblad, dette Kløverblad, paa hvis tre Blade der staar: 8 Timers Arbejdstid, 8 Timers Fritid og 8 Timers Søvn. Denne Inddeling af Døgnet i tre Dele, hvoraf den ene er viet til Erhvervsarbejdet, den anden til Søvn — den Søvn, hvorunder Kræfterne vender tilbage og opsamles igen af Mennesket — og endelig den tredje Del viet til Fritid, til Beskæftigelse udenfor Erhvervsarbejdet, til Indsamling af Kundskab, til Udvikling af Aand og Legeme o. s. v., er valgt med overordentlig stor agitatorisk Sans. Det er derfor intet Under, at denne Bevægelse har vundet saa stor Tilslutning indenfor Arbejdernes Lejr. Derfor beklagede jeg meget i Fjor, da man fra Lovgivningsmagtens Side paa et Felt, hvor i mange Aar — jeg tror i nogle og fyrrer — 8 Timers Arbejdsdagen havde været anvendt, vilde være med til at tvinge Arbejderne ud derfra.

Naar man nu skal se nøjere paa, hvad dette Lovforslag gaar ud paa, forekommer det mig til syvende og sidst ikke klart, hvad der tilsigtes dermed. Hvis Forholdet var det, hvad nogle mener, og hvad man ser anvendt agitatorisk fra anden Side, at man gennem en saadan Lovgivning vilde paabyde Arbejderne kun at arbejde i 8 Timer, kun at have virkelig Beskæftigelse i 8 af Døgnets Timer, vilde der derigennem sikkert paabydes Arbejderne noget, som slet ikke stemmede med Arbejdernes Natur, og jeg tror slet ikke, at noget Menneske vilde være tilfredsstillet ved kun at have 8 Timers Beskæftigelse i Døgnet. Men det er jo sikkert slet ikke det, der tilsigtes ved Lovforslaget. Det fremgaar af den Skildring, det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) gav, at Lovforslaget er vokset frem af den moderne Fabrikvirksomheds sløvende og ensartede